

אלא לאו, בבן כפר מיירי ברייתא, וחזינן דבן כפר תמיד קורא כמקומו!?

ומתרצינן: וכי לאו תרוצי מתרצת ללישנא דברייתא, ואמרת דלא מיירי בבן כרך אלא בבן כפר? אם כן, שני גמי ותני בברייתא "קורא עמהן", ולא "קורא כמקומו".

שנינו במשנתינו: מזהיבן קורא אדם את המגילה וכו'.

תניא, רבי שמעון בן יוחאי אומר: מ"בלילה ההוא נדדה שנת המלך".

אמר רבי יוחנן: וכולן, כל הני תנאי שנחלקו מהיבן קורא את המגילה, מקרא אחד דרשו. דכתיב: "ותכתב אסתר המלכה ומרדכי היהודי את כל תוקף", חזינן שהקפיד הכתוב להזכיר את כל תוקף.

ובהכי איפליגו:

מאן דאמר דצריך לקרות את כולה, סבר ד"כל תוקף" היינו תוקפו של אחשורוש, והרי מתחילת המגילה עד סופה מוזכר תוקפו.

ואמר רבא: בן כפר, שדינו שמקדים ליום הכניסה, וקרא כבר בזמנו⁷⁴, שהלך לעיר, שדינה לקרות בי"ד, והיה שם בליל י"ד, בין כך ובין כך, בין שעתיד לחזור קודם שיאור היום, ובין שאינו עתיד לחזור — קורא עמהן בלילה⁷⁵.

מאי טעמא?

משום דהאי בן כפר, מעיקרא דינא כבני העיר בעי למקרי, שהרי פרוז הוא, ורבנן הוא דאקילו על בני הכפרים שיוכלו לקרוא ביום הכניסה, כדי שיספקו מים ומזון לאחיהם בכרכין⁷⁶.

אם כן, הני מילי דאקילו עליהו שאין צריכין לקרות בי"ד, היינו כי איתיה בדוכתיה בליל י"ד. אבל כי איתיה בעיר בליל י"ד, כבני העיר בעי למקרי, שהרי ממילא הוא שם, ואין שייכת התקנה.

איתיביה אביי: בן כרך שהלך לעיר — בין כך ובין כך קורא כמקומו. ואיכא למתמה אהך ברייתא: בן כרך סלקא דעתך דבין כך ובין כך קורא כמקומו? והא באם עתיד לחזור למקומו מבעוד יום תליא מילתא, כדאמרן לעיל!

שם בליל י"ד, אזי חייב לעמוד שם גם ביום י"ד, ולקרא עמהם.

75. כך פירש רש"י. ומשמע מדבריו, דאם חזר בלילה, אינו קורא בי"ד. אבל הריטב"א כתב, דמחייבינן ליה להתעכב בעיר ולקרא שם ביום, דדינו עתה כבן עיר. ואף אם חזר בלילה — קורא בי"ד. ועיי' בתוס'.

76. ולעיל [ד' ע"ב] אמרינן במסקנה דטעמא מפני שמספקין. ועיי' בטורי אבן.

— נקרא "בני העיר", ובל' יום — נקראין "יושבי העיר". וא"כ הכא, אי הוה כתיב רק "היהודים הפרוים", סד"א דווקא אלו שישבו בה י"ב חודש, ואצטריך "הישבים" למימר דאפילו היה בה רק ל' יום קורא עמהן. ומגלן דפרוז בן יומו נקרא פרוז? עיי"ש שהאריך.

74. כך פירש רש"י. ובתוס' הרא"ש הביא, דר"י לא פירש כן, דבכה"ג שכבר קרא — אין צריך לקרות שוב בעיר. אלא דווקא כשלא קרא במקומו, והיה בעיר ביום הכניסה, וחשב להשאר